

**«ТУҒАН ӨЛКЕНІ ТАНУ —
ФЫЛЫМҒА ЖЕТЕЛЕЙТІН ЖОЛ»**
аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
региональной научно-практической конференции
**«ИЗУЧЕНИЕ РОДНОГО КРАЯ —
ПУТЬ К НАУКЕ»**

Павлодар
2014

ҚАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЕУРАЗИЯ УНИВЕРСИТЕТИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ИННОВАЦИОННЫЙ ЕВРАЗИЙСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

**«ТУҒАН ӨЛКЕНІ ТАНУ-
ФЫЛЫМҒА ЖЕТЕЛЕЙТІН ЖОЛЬ»
АЙМАҚТЫҚ ФЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ**

МАТЕРИАЛЫ
РЕГИОНАЛЬНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
**«ИЗУЧЕНИЕ РОДНОГО КРАЯ-
ПУТЬ К НАУКЕ»**

Павлодар, 2014

УДК 37.0
БВК 74.03
Т 77

Жалпы редакциясын
басқарған педагогика ғылымдарының докторы, профессор Каирбекова Б.Д.
Под редакцией доктора педагогических наук, профессора Каирбековой Б.Д.

Редакциялық алқа:
Проскурина Л.И., в.ғ.д., профессор
Химич Г.З., б.ғ.к., профессор
Хлущевская О.А., б.ғ.к., доцент
Утилова А.М., аға оқытушы
Омарова Г.М., оқытушы

Редакционная коллегия
Проскурина Л.И., д.в.н., профессор
Химич Г.З., к.б.н., профессор
Хлущевская О.А., к.б.н., доцент
Утилова А.М., ст.преподаватель
Омарова Г.М., преподаватель

Т 77 «Тұған өлкен тау-ғылымға жетелейтін жол» аймақтық ғыл.-тәжіриб.
конф. мат. = «Изучение родного края-путь к науке» мат. рег. научно-практ. конф./
жалпы ред.баск. Б.Д.Каирбекова.-Павлодар:Инновац.Евраз.ун-т, 2014 -338 с.

ISBN 978-601-7380-56-4

Жинаққа «Тұған өлкен тау-ғылымға жетелейтін жол» аймақтық ғылыми –
тәжірибелі конференция материалы енгізілген, мұнда мектеп оқушылары мен
жогары орын студенттері экология, биология, медицина, математика, химия,
экономика, әдебиет салаларында өзекті мәселелерді қарастырган. Жинақ материалы
экономика, әдебиет салаларында өзекті мәселелерді қарастырган. Жинақ материалы
окуышыларына, студенттерге арналған. Макала мәтіні автордың жеке шығармашылығы
окуышыларына, студенттерге арналған. Макала мәтіні автордың жеке шығармашылығы
болын табылады және оның стили, грамматикасы сакталған. Кеткен көтөліктеге
редакция жауап бермейді.

В сборнике вошли материалы региональной научно-практической конференции
«Изучение родного края-путь к науке», в которых рассматриваются основные
проблемы в области медицины, экологии, биологии, химии, математики, экономики,
литературы. Материалы сборника предназначены для учителей с целью организации
специальных курсов по предметам, специалистам экологам, учащимся школ и
студентам. Тексты статей являются оригинальными произведениями авторов, в
которых сохранены содержание, стиль и грамматика. За допущенные неточности и
ошибки редакция ответственности не несет.

УДК 37.0
БВК 74.03

ISBN ISBN 978-601-7380-56-4

© Инновационный Евразийский университет, 2014

«ИЗУЧЕНИЕ РОДНОГО КРАЯ — ПУТЬ К НАУКЕ»

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ БИОЛОГИИ»

<i>Бекен А., Жунуспаева А.</i>	
Сыны өтпелі кезеңдердегі оқушылардың жүрек жұмысы жүйесінің ерекшеліктері.....	10
<i>Бахтиярова С.</i>	
Исследование влияния сколиоза на физическое развитие школьников.....	13
<i>Болат Р.</i>	
Адам ағзасындағы химиялық микроэлементтер.....	16
<i>Борецкий Б.</i>	
Формирование красной книги Павлодарской области: актуальность и необходимость	18
<i>Волкова К.</i>	
Психологические особенности самоотношения учащихся 9 и 11 классов общеобразовательной школы	22
<i>Гайнутдинова Н.</i>	
Роль эмпатии в жизни человека и общества	25
<i>Инсебаева Л.</i>	
Сүт каймакқа қалай айналады.....	28
<i>Камалова К., Еренбек Т.</i>	
Нейтрализация нефтешламов на АО «ПНХЗ»	30
<i>Касенов Д.</i>	
Фенологические наблюдения за фоновыми видами животных и растений в г. Павлодар	33
<i>Коканова К.</i>	
Изучение распространения биологических особенностей и фенологии, связанных с местом обитания медведки обыкновенной в Павлодарской области.....	36
<i>Романқызы Г.</i>	
Педагогикалық мамандық бойынша жұмыс істейтін адамдардың жүрек-тамыр жүйесіндегі ауысымдық өзгерістерінің ерекшеліктері	40
<i>Сабит А.</i>	
Типы сахарного диабета у детей и взрослых	43
<i>Слободянюк А.</i>	
Влияние цвета на человека.....	46
<i>Слямова А.</i>	
Условия распространения фитопатогенной инфекции в насаждениях города.....	48
<i>Соколова Л.</i>	
Психологический комфорт и здоровьесбережение	50
<i>Таукенова А.</i>	
Влияние энергетических напитков на организм человека.....	53
<i>Тұяқбай А</i>	
Жергілікті жердегі дәрілік өсімдіктердің маңызы мен колданылуы	56

Омарова А.	
Физикалық жүктеме жағдайында 10-11 жастагы оқушылардың адаптациялық мүмкіншіліктері	169
Осипова И.	
Влияние высоковольтных линий электропередач на здоровье жителей Усольского района г. Павлодара.....	172
Рахимисанова А.	
Влияние портфеля на здоровье школьников	176
Сабодаж Е.	
Новые подходы повышения защитных сил у современных школьников	179
Сатыбалдина С.	
Влияние пластмасс на здоровье человека.....	181
Симутина Д	
Как науциники влияют на слух.....	183
Солтангазиева М.	
Экологические проблемы, связанные с промышленным развитием Павлодарского региона.....	186
Тайлаков А.	
Павлодар облысындағы ертіс жайылымының еркешелігімен қорғау нұсқалары	189
Темірболат Е.	
Табиғат пен көзімнің өзара байланысы	192
Темирбулатова Р.	
Способы приготовления мыло в домашних условиях	194
Забродина Д., Токтар А.	
Сравнительный анализ качественного состава призывников Павлодарской области.....	196
Чашнина О.	
Самодельная химическая посуда.....	199
Яновская Е.	
Мобильные телефоны: за или против?.....	202
Бейсенбеков М.	
Павлодар қаласы аумағының эколого-геохимиялық бағалау.....	205

СЕКЦИЯ «МЕНЕДЖМЕНТ И УПРАВЛЕНИЕ»

Алдабергенова А.	
Инновации и импортозамещение в системе экономического союза «Казахстан-Россия-Белоруссия».....	209
Байтемирова М.	
Нарық жағдайындағы еңбекакы	211
Сазонова А.	
Коррупция как глобальная проблема человечества	215

Сулеева А.	
Роль Павлодарского филиала РГП «Казахстанский институт стандартизации и сертификации» в условиях внедрения технических регламентов таможенного союза.....	218
Тарасенко Д.	
Развитие экономики Казахстана глазами школьника	222
Хамар А., Жумашева А.	
Павлодар облысының ТМД және Еуропа елдерімен карым –қатынастары ...	225
Шнайдер В.	
Основные аспекты энергосбережения	228

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ И КРАЕВЕДЕНИЯ»

Троян А., Рахимбердинова Г.	
Наследие Гумилева и современность.....	231
Азгамова Ж., Шацких К.	
Ценности обычаев и традиций казахского народа в наши дни	234
Айса А.	
Бокса	236
Базенова А.	
Состояние казахских школ на территории республики в военные годы	238
Жанзаков Ч., Джамбулов И.	
Формирование принципа «Нулевой терпимости» у подростка поколения.....	246
Жиенбаева А.	
Әскери парызы арқылы мектеп оқушыларының патриоттық сезімдерін қалыптастыру.....	244
Ильясов Ж.	
Памятники истории и культуры - объекты краеведческой деятельности	246
Карпекова Д.	
Еңбегін елде арнаған кемел үстаз - Құдайберген Машрапов	249
Карпычева Е.	
Мы – разные	252
Кондюрина К.	
Историческое краеведение на примере дореволюционной истории Прииртышья.....	254
Крамар А.	
По страницам истории школы №11 г. Павлодара	257
Оразова Б.	
Религиозная жизнь на территории Павлодарского Прииртышья в первые годы советской власти.....	260
Рахметова Ж.	
Вклад женщин Павлодара в Победу ВОВ	263
Сарсембай А.	
Қалабалғасын	265

В целом, получилась картина вполне положительного отношения к мобильному телефону. И это вполне объяснимо, ведь современный человек не может обойтись без уже привычных благ цивилизации. Проблема «Дети и сотовые телефоны» за рубежом приобрела государственные масштабы и обсуждается как на национальных, так и на международных уровнях. Как доказательство вышеизложенного вывода, приведём несколько фактов, подтверждающих отрицательное воздействие излучения сотового телефона на живые организмы:

- 1) ухудшают память;
- 2) останавливают сердце;
- 3) повышают сообразительность (этот эффект, по мнению ученых, связан с улучшением кровообращения мозга, которое может быть вызвано незначительным нагреванием; по мнению исследователей, не исключено, что кратковременное улучшение при более продолжительном воздействии излучения может смениться необратимыми пагубными последствиями);
- 4) вызывают головные боли;
- 5) повышают давление;
- 6) повышают риск ДТП [2].

Кроме того, было проведено анкетирование для определения выявления способности сотовых телефонов влиять на жизнедеятельность человека.

Ход исследования 1. Анкетирующимся были заданы следующие вопросы:

- знаете ли вы о вреде телефона?
- какой вред может причинить телефон?
- как вы держите телефон во время разговора?
- где вы носите телефон?
- есть ли болезненные ощущения?

90% опрошенных пользователей осведомлены об отрицательном воздействии телефона на организм человека. Опрошенные рассказали о самых распространённых видах воздействия телефонов на организм человека, при этом, 50% опрошенных связывают отрицательное воздействие мобильного телефона, прежде всего, с излучением, часть – с потерей слуха.

Знание о вреде подтверждает ответ на вопрос «как вы держите телефон во время разговора?» и «где вы носите телефон?», 74% опрошенных держат телефон на расстоянии от уха и 50% носят

телефон в сумке или в портфеле. У 68% опрошенных болезненных ощущений не возникает. В случае, если они все же возникают, то связаны, прежде всего, с признаками жара (57%).

Ввиду вышесказанного, становится ясно, что люди знают о вреде мобильных телефонов, но, поскольку «иначе жить не могут», стараются всячески оградить себя от его вредного воздействия на организм.

Список литературы:

- 1 Бабина Ю.В. Электромагнитные излучения: будем ли мы платить за их вредные воздействия? Экосинформ, 2001, № 12.
- 2 Buffler P.A. Cellular telephones and health. Epidemiology, 1996.
- 3 Майер В.А. Мобильная связь и ее воздействие.- СПб.: Знание, 2004.

УДК 332.54:502.334

ПАВЛОДАР ҚАЛАСЫ АУМАҒЫНЫң ЭКОЛОГО-ГЕОХИМИЯЛЫҚ ҚАҒАЛАУ

Бейсенбинов М., Экол-201 тобының студенті

Фылыми жетекшісі: Кадырова М.С.

Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)

Мақалада қоршаған ортанны ауыр металдармен ластау мәселе, Павлодар қаласы аймагының жер бедерімен қар жасалымын ластау деңгейі, Павлодар облысының аудандарындағы атмосфералық жаудын-шашын мен жербалышының геохимиялық құрамы зерттелген

В статье рассмотрены проблемы загрязнения окружающей среды тяжелыми металлами, оценен уровень загрязнения снегового покрова и почв г. Павлодара, изучен геохимический состав твердых, жидких атмосферных выпадений и почв в различных районах г. Павлодара

The article is devoted problems of the contamination surrounding ambiences heavy metal, is evaluated level of the soiling the snow

cover and ground Pavlodar city, studied geochemical composition dust and fluid atmospheric fallouts.

Қала өз өзін қайта күруға шамасы жетпейтін, былайша айтқанда экологиялық қатерге төтенше жауап бере алмайтын тұрақсыз да осал жүйе моделі. Атмосфераға түсетін көптеген ластауыш заттар қаладаға және қала маңындағы топырақты - есімдікті бедерге конып оны көптеген химиялық заттармен ластайдыда құрамына толық санды токсикалық, канцерогенді және мутагенді химиялық элементтермен қатар ауыр металлдарды жинаиды[1].

Павлодар қаласының территориясында карлы қабат-топырақ жүйесіндегі ауыр металлдардың құрамы туралы мәліметтердің болмағандығы өте өзекті екенін көрсетеді. Осыған байланысты қала территориясының толық экологиялық-геохимиялық жағдайына баға беру үшін геохимиялық әдістерді пайдалану кажет.

Зерттеу нысаны Павлодар қаласының қарлы қабаты және топырағы. Зерттеу пәні болып қала аймағының топырак пен қар бедеріне таралған ауыр металлдардың ерекшелігі болып табылады.

Зерттеудің мақсаты: Павлодар қаласының қарлы қабатты және топырақтағы ауыр металлдар қосылыстарын зерттеу мәліметтері бойынша Павлодар қ. территориясындағы экологиялық-геохимиялық жағдайының бағалау зерттеудің мақсаты болып табылады.

Жұмыстың мақсатына сәйкес зерттеудің төмөндегі негізгі міндеттер анықталды:

- Павлодар қаласының қарлы қабатын негізгі ластауыш компоненттерді анықтау;
- топырақтардағы ауыр металлдардың жалпы құрамын зерттеу (саралтау);
- Павлодар қ. территориясының экологиялық-геохимиялық жағдайына кешенді баға беру.

Ауыр металлдардың фитоулылығы олардың жер бедерін кірлету мөлшерімен нақты металлдың өзіндік қасиетіне байланысты. Дегенмен, табигатта металл иондары жалғыздандып сирек кездесетіндігінен олардың біріккен әсері мен ортада

шоғырлануы кейбір жеке элементтердің қасиетін өзгертіп тірі азага синергетикалық немесе антоганистік әсер етеді.

Біздің зерттеулерлер негізінде Павлодар қаласының қар сүйніндағы микроэлементтердің және оның топырақтағы құрамы туралы бар мәліметтер нәтижелері бойынша, осы ортадағы металлдар шоғырланаударының арасындағы регрессивтік байланыстар бар екені айқындалған.

Істелінген зерттеулерге сүйене отырып текстерілген ауамақтардағы мекендеу орталары атмосфералық ауаға түбөгейлі жүктемемен бейнеленетіні көрсетілді.

Ауыр металлдармен Павлодар қаласының техногенді ластануы кәсіпорындардың, металлургиялық, нефтехимиялық зауыттардың шан тозанды лактыруларына, жылуэнергетикалық объекттердің қалдықтар сактау қызметіне (шлам жинақтағыштар, күйінді төгетін жерлер, күл үйінділер, күл күйінді төгетін жерлер) сарқынды су кәсіпорындары, автокөлік, арнайы техника тағы басқалар байланысты болады[2].

Павлодар қаласы атмосфераға, суға және литосфераға жіберілетін өндірістік зиянды заттардан көптеген экологиялық зардап шегуде. Павлодар қаласына мырыштың болуы мазаикалық болып келеді. Қала жер бедерінде мырыштың максимальды құрамы минимальдыдан 13 рет артты. Мырыштың концентрациялық деңгейі Павлодар облысының әр жерінде әр түрлі. Оның себебі әр жердің әр түрлі өндірістік профильділігіне, әр түрлі техногенді жұмысъына, әр жердің тазарту спецификасыны байланысты.

Павлодар қала аймақтарының ластануы орташа есеппен алғандагы жиынтық коэффициент бойынша келесі кемитін реттерде орналасады: солтүстік промзона > шығыс промзона > орталық (коныстанатын) аймақ. Аймақтар басым түсетін ластану, геохимиялық спектр және сирек ластанатын аймақтардың мекендік сипаты түрғысынан толық сипаттаған.

Сонымен эколого-геохимиялық кешен көрсеткіштері бойынша тұрғындар тұруы үшін әр түрлі ерекшеліктері бойынша орналастырылған өнеркәсіптік кәсіпорындар орналасуына байланысты шығыс, солтүстік және оңтүстік-шығыс болып табылады.

Топырақтардағы улағыштық элементтердің таралу заңдылықтарының талдау негізде әртүрлі жасанды көздерінің

ықпалының әсерінен пайда болатын аномалиялар аймақтарының салыстыруы жүргізілді. Ластану көздерің анықтауга экелетін және олардың әсер аумақтарын шектейтін аномалиялардың геохимиялық спектрі анықталды. Бұл міндеттердің әдістемелік қысынды шешімі қоршаған ортаға тиғізетін негативті антропогенді әсерін бағалауға сенімді мүмкіндік береді. Аумақтың экологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, табиги ортаны корғау құралдарының іске асыруға уақытында және дұрыс шешім қабылдауға мүмкіндік береді.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Экогеохимия городских ландшафтов / Под ред. Н.С. Касимова – М.: Изд-во МГУ, 1995. – 336 с.
2. Строганова М.Н. Роль почв в городе / М.Н. Строганова, А.Д. Мягкова, Т.В. Прокофьева // Почвоведение. 1997. №1. С. 16-24.
3. Химия тяжелых металлов, мышьяка и молибдена в почвах. – М.: Изд-во МГУ, 1985. – 204 с.

СЕКЦИЯ «МЕНЕДЖМЕНТ И УПРАВЛЕНИЕ»

УДК 316.422:001.895

**«ИННОВАЦИИ И ИМПОРТОЗАМЕЩЕНИЕ
В СИСТЕМЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА
«КАЗАХСТАН-РОССИЯ-БЕЛОРУССИЯ»**

Алдабергенова А., 9 класс
Научный руководитель: Тлегенова Б.М.
СОШГ №9 (г.Павлодар)

Жұмыста Қазақстан, Беларусия және Ресей - елдерінің экономикалық өдақтастығын заманауып инновациалық дамыту басымдылығына арналады

Научный проект посвящен современным вопросам и приоритетам индустриально-инновационного развития Казахстана через механизмы интеграции со странами экономического союза – России и Белоруссии

This scientific project is dedicated to modern priorities of innovative development of countries in economic union - Kazakhstan, Russia and Belorussia

В развитых странах экономическая интеграция начиналась с либерализации взаимной торговли и только впоследствии затронула сферу производства, которая функционировала на высоком уровне. В развивающихся странах, в том числе в Республике Казахстан, при создании единого экономического пространства, интеграционные процессы на первоначальном этапе прежде должны распространяться на сферу производства, а на втором этапе на сферу взаимной торговли [1].

Созданию оптимальной структуры экономики интегрирующихся стран препятствуют не столько искусственные ограничения в виде таможенно - тарифных и нетарифных ограничений, сколько естественные барьеры, такие как: низкий уровень развития экономики стран-участников; слабая степень